

Universiteit Antwerpen
| Faculteit Geneeskunde en
Gezondheidswetenschappen

Culturele diversiteit in de huisartspraktijk

Workshop

Dag van de Jonge Huisarts – 25/04/2025

Timings

- **10u00-10u15: Kennismaking**
- **10u15-10u20: Introductie MEDIMIG-project**
- **10u20-10u40: Casusbespreking in groepjes**
- **10u40-10u50: Plenaire bespreking**
- **10u50-11u00: Afronding**

Wie zijn wij?

Flore Vermijs
Huisarts-in-opleiding

Amina Yakhlaf
Socioloog

Marta Łotoczuk
Jurist

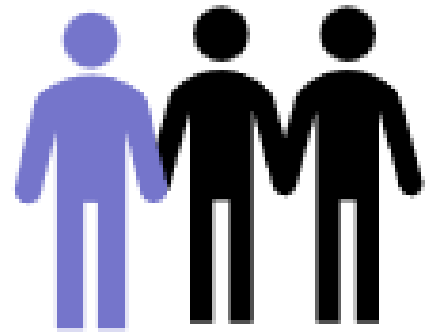
www.uantwerpen.be/medimig

Wie zijn jullie?

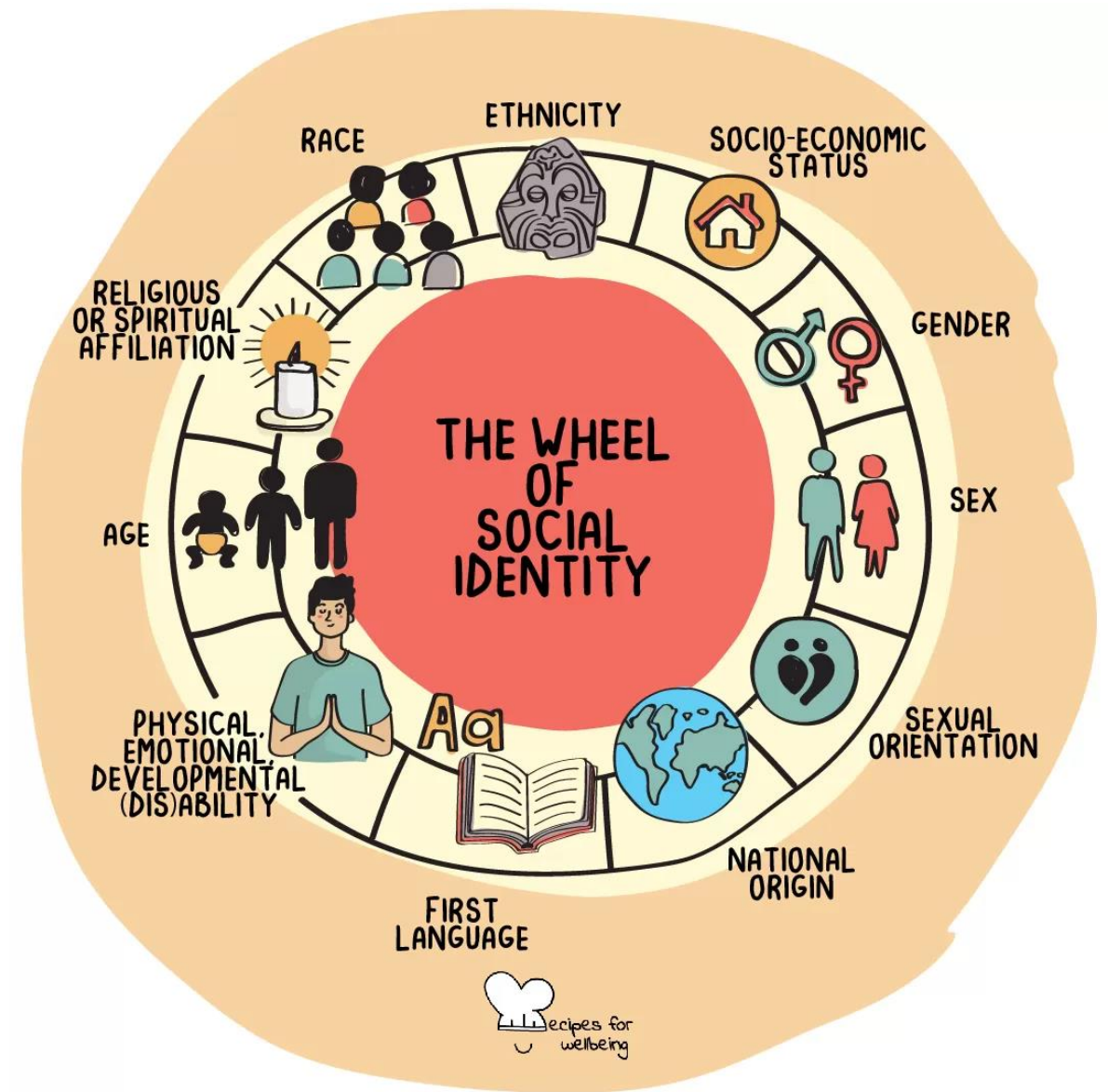
- Wie werkt in een solopraktijk?
- Wie werkt in een multidisciplinaire praktijk?
- Wie werkt in een wijkgezondheidscentrum?
- Wie werkt in een stad?
- Wie spreekt meer dan 3 talen?
- Wie heeft al meer dan 5 jaar ervaring (incl. huisartsopleiding)?
- Wie ziet er dagelijks meerdere patiënten met een migratieachtergrond?
- Wie werkte al eens met professionele taalbijstand (tolk, icb) tijdens een consult?
- Wie deed al eens beroep op een familielid van de patiënt om te vertalen voor de patiënt?
- Wie heeft al eens een volwassen patiënt gehad die nooit alleen op consultatie komt?

Introductie MEDIMIG-project

Diversiteit in België

35% van de Belgische bevolking heeft een migratie-achtergrond

→ superdiversiteit!

Uitdagingen bij patiënten met migratieachtergrond

Ondergebruik
eerstelijnszorg,
taalbarrières,
communicatie-
problemen

Lagere
tevredenheid en
meer negatieve
interacties met
hun huisarts

MEDIMIG-project

**Medische
besluitvorming is
een groot deel van
interacties tussen
patiënt en huisarts**

Belang van medische besluitvorming voor:
→ realiseren van persoonsgerichte zorg
→ verbeteren van arts-patiëntrelatie

Uit ons onderzoek...

“De artsen zijn te weinig ingelicht over wat onze waarden zijn, zodat zij dat ook kunnen begrijpen. Als zij

weten dat wij in het lot gedenk ik dat er meer begrip is.”
– **Marokkaanse respondenten**

*“[De dokter zegt] “Ja maar ik denk toch wel dat het beter voor u zal zijn als je...”
Ja, [...] dat is misschien heel cru gezegd, ge weet het voor de witte bevolking maar voor mij weet ge het misschien*

“Ik voel mij vaak wel gefaald na zo'n consultatie. En ik denk dat dat nu vaak wel met tijdsdruk te maken heeft.” – **Huisarts**

“Our parents come from Africa and they arrive here. And they also have luggage but cancer is not amongst it. [...] So for them it is unknown. [...]” “Or they'll say, ‘okay, it exists, but it does not happen to us.’” – **Two sub-Saharan African respondents**

*perso
dent*

“Medicamenteus wist ik niet goed wat ik moest doen. Maar eigenlijk daarnaast vond ik ook mijn kennis zelf over de ramadan ook niet goed genoeg om daar echt advies over te geven.” - **Huisarts**

Doel van de workshop

- **Uitdagende ervaringen delen en bespreken**
- **Samen zoeken naar praktische oplossingen**
- **Enkele tools aanreiken**

Casusbespreking

- **Casusbespreking in groepjes**
  - Maakte je al eens een uitdagende casus mee?
  - Wat zorgde er voor uitdagingen?
  - Hoe zouden jullie hier zelf mee omgaan?
  - Wat kan daarbij helpen?
- **Plenaire bespreking**
  - Welke thema's zijn aan bod gekomen?
  - Wat is jullie bijgebleven?
  - Waar blijven jullie nog mee zitten?

Take home messages

- **Patiënten kunnen soms heel andere ideeën hebben over zorg → belang van exploreren patiëntenperspectief**
  - Er is variatie binnen 'groepen' → nood aan individuele, persoonsgerichte aanpak
- **Patiëntenrechten en deontologie zijn universeel**
  - Wees bewust van je eigen bias
- **Communicatie blijft de eindverantwoordelijkheid van de huisarts**
  - Schakel professionele hulp in

Nuttige links en organisaties

- **Digitale wijzer communiceren met anderstaligen in de zorg:**
  - <https://www.sociaalvertaalbureau.be/wp-content/uploads/2021/12/Digitaal-wijzer-communiceren-met-anderstaligen-in-de-zorg.pdf>
- **Interculturele bemiddelaars via videoconferentie van de Federale Overheid:**
  - <https://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/organisatie-van-de-gezondheidszorg/kwaliteit-van-zorg/interculturele-bemiddeling-0>
  - <https://intercultbe.appspot.com/index.html>
- **Instructievideo's medicatiegebruik in verschillende talen**
  - <https://www.apotheek.nl/videos>
- **Kennis- en expertisenetwerk voor meertalige zorgcommunicatie**
  - <https://www.matchen.org/>
- **Informatieplatform voor asielzoekers in België:**
  - <https://fedasilinfo.be/nl>

Nuttige links en organisaties

- **Huisarts-migrant.nl**
- **Diabetes en ramadan:**
  - <https://www.nhg.org/praktijkvoering/ramadan-en-medicijngebruik/#:~:text=In%20het%20algemeen%20geldt%20dat,te%20nemen%20aan%20de%20ramadan.>
  - <https://diabetesfederatie.nl/ndf-toolkit-persoonsgerichte-diabeteszorg/diabetes-en-ramadan#voorlichtingsmateriaal-gericht-op-doelgroep>
- **Palliatieve zorg:**
  - MOPA Antwerpen
  - Muntaha Gent
- **VGv:**
  - <https://gams.be/nl/u-bent-professional/>
- **Zanzu (seksuele en reproductieve gezondheid in verschillende talen):**
  - <https://www.zanzu.be>
  - gratis online opleiding bij Sensoa: <https://opleidingen.sensoa.be/enrol/index.php?id=3>

Nuttige links en organisaties

- **Tools bij laaggeletterdheid: www.begrijpdedokter.be**
- **www.pharos.nl**
- **Gespecialiseerde zorg om naar door te verwijzen:**
  - Traumatherapie bij (oorlogs)vluchtelingen: Solentra vzw

Nuttige links en organisaties

- **E-learning Domus Medica & UGent ‘Zorg in Diversiteit’**
  - <https://www.medi-campus.be/enrol/index.php?id=101>
- **Juridisch rapport Familiebetrokkenheid bij meerderjarige patiënten (MEDIMIG UA)**
  - <https://www.uantwerpen.be/nl/projecten/medimig/het-medimig-onderzoeksproject/1/>
- **Literatuur over zorg en diversiteit:**
  - MEDIMIG Publicaties:
    - <https://www.uantwerpen.be/nl/projecten/medimig/het-medimig-onderzoeksproject/publicaties/>
  - Ama Kissi – Witte zorg, zwart leed